

بررسی رابطه عزت نفس و تاب آوری با سلامت روانی مادران دارای فرزند معلول

نسیم قبادی کهنمویی^{۱*}

۱- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

خلاصه

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه عزت نفس و تاب آوری با سلامت روانی مادران دارای فرزند معلول انجام پذیرفت. جامعه آماری تحقیق حاضر تعداد ۱۰۰ نفر مادر دارای کودک معلول به عنوان نمونه در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه های عزت نفس کوپر اسمیت (SEI)، تاب آوری کانر و دیویدسون و سلامت روانی (GHQ) گلدبرگ را تکمیل نمودند. یافته های تحقیق نشان دهنده ضریب همبستگی بین نمره سلامت روان با عزت نفس آنان ۰/۶۴۴ و ضریب همبستگی بین نمره سلامت روان با تاب آوری آنان ۰/۳۲۰ است. بنابراین نتایج نشان داد رابطه ی مثبت و معنادار بین رابطه عزت نفس و تاب آوری با سلامت روانی در مادران دارای فرزند معلول وجود دارد.

کلمات کلیدی: عزت نفس، تاب آوری، سلامت روانی، مادران دارای فرزند معلول

۱. مقدمه

انتظار تولد کودک برای خانواده، به ویژه پدر و مادر اغلب انتظاری خوشایند است، اما تولد کودک در بهترین شرایط و بالاترین سطح پذیرش والدین، می تواند پدیده ای تنش زا باشد، زیرا هماهنگی سیستم خانواده با نیازهای نوزاد، مستلزم تغییراتی است که با خانواده تاکنون با آن مواجه نبوده و یا اگر هم خانواده تجربه تولد کودک دیگری را داشته، متفاوت بودن ویژگی های نوزادان و قابل پیش بینی نبودن رویدادها متناسب با شرایط جدید، به نوبه خود می تواند، منجر به بروز تنیدگی در والدین به ویژه مادر گردد [1]. اگر نوزادی با نوعی معلولیت ذهنی یا جسمی یا رفتاری و یا ترکیبی از آنها متولد شود، تنش روانی حاصل از وجود چنین فرزندی بر اعضای خانواده به ویژه والدین چندین برابر می گردد [2]. تعداد قابل توجهی از خانواده های ایرانی، از اثرات ناخوشایند داشتن یک کودک معلول، همچنین از بار مراقبتی بسیار زیاد و فشارهای روانی، اجتماعی و مالی ناشی از داشتن چنین کودکی رنج می برند [3]. تولد کودکی با نیازهای ویژه می تواند آثار مختلفی بر خانواده داشته باشد و طیف وسیعی از پاسخ های احساسی را در پدر، مادر و سایر اعضای خانواده ایجاد کند. برای برخی این

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز*

Email: nasimgobadi@gmail.com